

Dokument nr. 8:41

(2004-2005)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Heidi Sørensen og Heikki Holmås

Forslag fra stortingsrepresentantene Heidi Sørensen og Heikki Holmås om prøvedrift med persontrafikk på Alnabanen

Til Stortinget

BAKGRUNN

Alnabanen er en tverrgående jernbanelinje fra Alnabru til Grefsen i Oslo som knytter hovedbanen gjennom Groruddalen til Gjøvikbanen. Strekningen brukes i dag utelukkende til godstrafikk, ca. 6 tog i hver retning i døgnet. En mulighetsstudie fra Jernbaneverket viser at persontrafikk på Alnabanen ikke bare er mulig, men høyst sannsynlig et lønnsomt og framtidsette prosjekt. Sporet ligger der, og har god tilknytning til både hovedbanen via Alnabru og til Gjøvikbanen ved Grefsen.

Viktig miljøprosjekt

Groruddalen er med sine 110 000 innbyggere et av de tettest befolkede områder i Norge, og et av de meste miljøbelastede med noen av de tyngste innfartsårene i Oslo. Ifølge Statens forurensningstilsyn (SFT) dør årlig 300 mennesker for tidlig i Oslo som følge av luftforurensning. I tillegg bidrar den store biltrafikken med mange ulykker og mye støy. Satsing på persontrafikk på Alnabanen vil bedre kollektivtilbudet og være et viktig miljøtiltak for Groruddalen.

Mye av kollektivtilbudet i Oslo er basert på at alle reiser skal ende i sentrum. Alnabanen vil fungere som en snarvei mellom østlige deler av hovedstadsområdet og vekstområder nord for sentrum som Økern og Nydalen. I Nydalen og Økern etableres det mange nye arbeidsplasser, Handelshøyskolen BI lokaliseres til Nydalen og mange nye boligprosjekter basert på fortetting er under etablering i området.

Alnabanen kan i tillegg bli et viktig bindeledd fra Nittedal-Gjøvik og mot Groruddalen. Mulighetsstudien viser at banen ligger klar for prøvedrift som kan settes i gang med enkle midler. Det er et usikkerhetsmoment knyttet til om NSB AS har ledige togsett og lokførere. Jernbaneverket har laget ruteplaner med frekvens hvert 30. minutt begge veier. Å få etablert holdeplass på Økern så tidlig som mulig, vil være viktig for å utnytte potensialet til banestrekningen.

På lengre sikt er det et mål å få opprustet Alnabanen som et bindeledd i kollektivkjeden i hovedstadsregionen. Det vil bety dobbeltspor og/eller kryssningsspor på Alnabanen, samt funksjonelle tilknytninger til Nydalen og T-baneringen (Storo T-banestasjon). Det vil fungere som snarvei for effektiv kollektivtransport som vil få ned reisetida for titusener av passasjerer hver dag. Hovedbanen i Groruddalen har ledig kapasitet etter åpningen av Romeiksporten.

Under behandlingen av Nasjonal transportplan i 2004 var statsråd Torild Skogsholm positiv til utredning av persontrafikk på Alnabanen. Oslo har i sin kommuneplan opprustning av Alnabanen inne som et av sine prioriterte samferdselsprosjekter i perioden 2004-2020. Banen ligger der, og det er på høy tid å få i gang prøvedrift mellom Lillestrøm og Grefsen, eventuelt med forlengelse til Kjelsås.

Jernbaneverkets mulighetsstudie

Jernbaneverket foretok i 2003 en mulighetsstudie som viste at det var fullt mulig å etablere en lokaltogpendel mellom Lillestrøm og Grefsen med mulig forlengelse til Kjelsås. Studien viste også at det var forsvarelig å bruke spor på teminalområdet på Alnabru som overgang til Alnabanen.

Studien var basert på eksisterende kjøretider for lokaltog Lillestrøm-Nyland og Grefsen med ulike ruteplaner. Uten vesentlige tiltak på linjen er det mulig

å kjøre lokaltog med en frekvens på 30 minutter begge veier. Dette uten å komme i konflikt med gods-transporten.

Et sentralt ledd i Alnabanen er å etablere holdeplass på Økern. Dermed vil strekningen Lillestrøm-Groruddalen knyttes til viktige vekstområder i hovedstaden. Både Nydalen og Økern vil i årene framover få mange nye arbeidsplasser og boliger. For å oppnå en høyere frekvens, f.eks. 15 minutter, på lokaltogene er det nødvendig å etablere krysningsspor og/eller dobbeltspor. I tillegg er det viktig å bygge om Grefsen stasjon og knytte jernbanen tettere mot Nydalen og den nye T-banestasjonen på Storo. I oppfølgingen av studien har Jernbaneverket også kjørt opp linjen med målevogn, noe som bekreftet ruteplanene i mulighetsstudien.

Forholdet til anbudet på Gjøvikbanen

I prosessen er det også viktig å se trafikken på Gjøvikbanen i sammenheng med drift av Alnabanen. Drift på Alnabanen må ses i forhold til anbudsutset-

telsen for Gjøvikbanen, som i dag ikke omhandler Alnabanen og en lokaltogpendel fra Kjelsås og Grefsen til Lillestrøm. Det er viktig at norsk jernbanepolitikk ikke mister slike muligheter til å koble sammen lokaltogtilbud i den samme regionen.

FORSLAG

På denne bakgrunn foreslås følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber Regjeringen etablere prøvedrift på Alnabanen så raskt som mulig, i et samarbeid med Jernbaneverket, NSB AS og eventuelt andre aktører og med offentlig kjøp som et mulig virkemiddel.
2. Stortinget ber Regjeringen utrede en langsiktig opprustning av Alnabanen som et viktig bindeledd i kollektivtrafikken i Oslo.

2. februar 2005